

Dosarul nr. 2r-347/2022
2-20162881-01-2r-29062022

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (V. Carapirea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (G. Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov)

Î N C H E I E R E

03 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Ivan Prohnițchi,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Nagoltrans” împotriva lui Ivan Prohnițchi cu privire la
încasarea prejudiciului material, a chiriei restante și a penalității,
împotriva încheierii din 18 mai 2022 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 24 decembrie 2020, SRL „Nagoltrans” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ivan Prohnițchi cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime
de 81 685 de lei, a chiriei restante în sumă de 17 220 de lei, penalității în sumă de 9
298 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,
cererea de chemare în judecată a fost admisă integral.

S-a încasat din contul lui Ivan Prohnițchi în beneficiul SRL „Nagoltrans”
prejudiciul material în sumă de 81 685 de lei, chiria restantă în sumă de 17 220 de lei,
penalitatea în sumă de 9 298 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 6 746 de
lei, iar în total 114 949 de lei.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii din 27 decembrie 2021 a
Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, la 04 ianuarie 2022 (data de pe plicul poștal)
Ivan Prohnițchi a contestat-o cu apel invocând că motivele de fapt și de drept le va
prezenta ulterior după recepționarea hotărârii motivate.

Prin încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat, nu s-a dat curs
cererii de apel declarată de Ivan Prohnițchi, fiind acordat termen de 10 zile din data
comunicării încheierii pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu
exigențele Legii și a dovezii de plată a taxei de stat aferentă cererii de apel în mărime
de 2434,56 de lei.

Încheierea din 19 aprilie 2022 de a nu da curs cererii de apel a fost expediată la
adresa apelantului, Ivan Prohnițchi, fiind recepționată de către apelant conform
avizului de recepție nr. DS8006046354AS la data de 22 aprilie 2022 (f.d. 91).

Prin încheierea din 18 mai 2022 a Curții de Apel Comrat, s-a restituit cererea de apel depusă de Ivan Prohnițchi împotriva hotărârii din 27 decembrie 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, din motivul neînlăturării în termenul acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea de restituire cererii de apel a fost expediată la adresa apelantului, Ivan Prohnițchi, potrivit scrisorii de însoțire la data de 19 mai 2022 (f.d. 94) și recepționată de către apelant conform avizului de recepție nr. DS8006319518AS la data de 24 mai 2022 (f.d. 96).

La 13 iunie 2022, Ivan Prohnițchi a depus recurs împotriva încheierii din 18 mai 2022 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei în instanța de apel la etapa primirii apelului cu repunerea în termen a cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat.

În motivarea recursului a menționat că, la 22 aprilie 2022 nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova, fapt probat prin biletul avia și a copiei din pașaportul de plecare peste hotare românesc, care confirmă că la 07 mai 2022 a revenit în Republica Moldova. Astfel, despre încheierea instanței de apel din 19 aprilie 2022, precum și despre termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor nu a cunoscut, și nici cu hotărârea motivată nu a luat cunoștință, din care motiv consideră că încheierea prin care s-a restituit cererea de apel, este ilegală.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs urmează a fi restituită ca fiind depusă în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, indică că actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea

justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii contestate recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Prin prisma art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că Curtea de Apel Comrat a pronunțat încheierea contestată cu recurs la 18 mai 2022. Ulterior, la 19 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal a expediat-o participanților la proces, inclusiv recurentului Ivan Prohnițchi cât și avocatului Viorel Malanciuc, care ia reprezentat interesele în instanța de judecată, la adresa indicată atât în cererea de apel nemotivată cât și în recurs (f.d. 94).

Potrivit avizelor de recepție nr. DS8006319518AS și nr. DS8006319516AS, recurentul Ivan Prohnițchi cât și avocatul Viorel Malanciuc au recepționat încheierea din 18 mai 2022 a Curții de Apel Comrat la data de 24 mai 2022 (f.d. 96, 97).

Prin urmare, la caz, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 25 mai 2022, ziua imediat următoare zilei în care a recepționat încheierea contestată și a expirat la 08 iunie 2022, aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul împotriva încheieri din 18 mai 2022 a Curții de Ape Comrat, înregistrat la 13 iunie 2022, fapt confirmat și de către recurent prin cererea din 29 iunie 2022 depusă la Curtea de Apel Comrat cu nr. 2408 (f.d. 115), a fost declarat cu omiterea termenului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

Suplimentar, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective, etc.).

Prin prisma prevederilor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen.

La caz, recurentul Ivan Prohnițchi, nu a solicitat repunerea în termen, nu a prezentat probe și nu a făcut dovada circumstanțelor care l-au împiedicat să depună în termen recursul asupra încheierii Curții de Apel Comrat din 18 mai 2022.

În context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare, în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Ivan Prohnițchi.

În conformitate cu art. art. 269-270 și 426¹ alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de către Ivan Prohnițchi împotriva încheierii din 18 mai 2022 a Curții de Apel Comrat emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Nagoltrans” împotriva lui Ivan Prohnițchi cu privire la încasarea prejudiciului material, a chiriei restante și a penalității, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh